

Broj: UPI-01-430/23-82/9

Podgorica, 01.02.2024. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije, na osnovu člana 19 stav 2 t. 6 i 19 i člana 20f stav 1 tačka 5 Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list CG“, br. 44/12, 13/18 i 145/21), člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), a u vezi sa članom 20 stav 6 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list CG“, br. 12/18), u ispitnom postupku utvrđivanja usklađenosti potencijalne državne pomoći dodijeljene od strane Opštine Nikšić, na adresi Njegoševa br. 18, 81400 Nikšić, pokrenutom po službenoj dužnosti Rješenjem Agencije za zaštitu konkurencije br. UPI-01-430/23-82/2 od 22.11.2023. godine, a na osnovu Predloga rješenja direktora Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj 01.02.2024. donosi

R J E Š E N J E

I UTVRĐUJE SE da je državna pomoć, dodijeljena od strane Opštine Nikšić po osnovu Zaključka br. 02-301-4625 od 04.01.2022. godine; Zaključka br. 02-031-413 od 02.02.2022. godine; Zaključka br. 02-301-804/1 od 02.03.2022. godine; Zaključka br. 02-301-1358 od 01.04.2022. godine; Zaključka br. 02-301-1775 od 04.05.2022. godine; i Zaključka br. 02-301-2106 od 01.06.2022. godine, usklađena Zakonom o kontroli državne pomoći („Sl. list CG“, br. 12/18).

II ZADUŽUJE SE Opština Nikšić na sljedeće:

1. na svojoj internet stranici objaviti relevantne informacije o državnoj pomoći iz stava I dispozitiva ovog rješenja;
2. osigurati vođenje detaljne evidencije koja sadrži sve informacije potrebne kako bi se utvrdilo da su ispunjeni propisani uslovi i ta evidencija mora se čuvati 10 godina nakon dodjele državne pomoći i na zahtjev dostaviti Agenciji za zaštitu konkurencije;
3. državnu pomoć iz stava I dispozitiva ovog rješenja ispravno unijeti u Registar državne pomoći COVID-19.

O b r a z l o ž e n j e

I POKRETANJE ISPITNOG POSTUPKA

Na osnovu podataka koje je dostavila Opština Nikšić u podnesku 02-031-76/2 od 27.01.2023. godine, evidentiranom kod Agencije pod br. 05-430/23-16/13 od 31.01.2023. godine, Agencija je u Godišnjem izvještaju o dodijeljenoj državnoj pomoći u 2022. godini konstatovala da je u 2022. godini Opština Nikšić dodijelila nezakonitu

državnu pomoć u iznosu od 56.091,74 eura, na ime pomoći za prevazilaženje teške finansijske situacije u aktuelnoj pandemiji COVID-19.

Saglasno odredbama čl. 20 st. 1, 2 i 3 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list CG“, br. 12/18) (u daljem tekstu: „**Zakon**“), Agencija je u cilju sagledavanja pravilno i potpuno utvrđenog činjeničnog stanja, uputila Opštini Nikšić Nalog za dostavu podataka br. 05-430/23-613/1 od 18.10.2023. godine. Postupajući po prednje navedenom nalogu, Opština Nikšić (Služba za saradnju, poslove predsjednika i informisanje) je dostavila Agenciji podnesak br. 02-031/2880/1 od 15.11.2023. godine, evidentiran kod Agencije pod br. 05-430/23-613/2 od 16.11.2023. godine, uz koji je dostavljena sljedeća dokumentacija: Obrazac 1 (Prijava za državnu pomoć) (u daljem tekstu: „**Obrazac 1**“); Prijava za privremeni okvir državne pomoći u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenja COVID-19; ovjereni prepis Zaključka br. 02-301-4625 od 04.01.2022. godine, sa prepisom zahtjeva DRUŠTVA SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "AUTOBUSKA STANICA" NIKŠIĆ, sa sjedištem na adresi Gojka Garčevića bb, 81400 Nikšić, PIB: 02451239 (u daljem tekstu: „**Autobuska stanica DOO**“), evidentiranim kod Opštine Nikšić na dan 30.12.2021. godine i analitičkim prikazom prihoda i rashoda koje je to društvo ostvarilo u decembru 2021. godine; ovjereni prepis Zaključka br. 02-031-413 od 02.02.2022. godine, sa prepisom zahtjeva Autobuske stanice DOO, evidentiranim kod Opštine Nikšić na dan 01.02.2022. godine i analitičkim prikazom prihoda i rashoda koje je to društvo ostvarilo u januaru 2022. godine; ovjereni prepis Zaključka br. 02-301-804/1 od 02.03.2022. godine, sa prepisom zahtjeva Autobuske stanice DOO, evidentiranim kod Opštine Nikšić na dan 01.03.2022. godine i analitičkim prikazom prihoda i rashoda koje je to društvo ostvarilo u februaru 2022. godine; ovjereni prepis Zaključka br. 02-301-1358 od 01.04.2022. godine, sa prepisom zahtjeva Autobuske stanice DOO, evidentiranim kod Opštine Nikšić na dan 01.04.2022. godine i analitičkim prikazom prihoda i rashoda koje je to društvo ostvarilo u martu 2022. godine; ovjereni prepis Zaključka br. 02-301-1775 od 04.05.2022. godine, sa prepisom zahtjeva Autobuske stanice DOO, evidentiranim kod Opštine Nikšić na dan 29.04.2022. godine i analitičkim prikazom prihoda i rashoda koje je to društvo ostvarilo u aprilu 2022. godine; ovjereni prepis Zaključka br. 02-301-2106 od 01.06.2022. godine, sa prepisom zahtjeva Autobuske stanice DOO, evidentiranim kod Opštine Nikšić na dan 31.05.2022. godine i analitičkim prikazom prihoda i rashoda koje je to društvo ostvarilo u maju 2022. godine.

Saglasno zakonskim nadležnostima, Agencija je Rješenjem br. UPI-01-430/23-82/2 od 22.11.2023. godine pokrenula ispitni postupak utvrđivanja usklađenosti potencijalne državne pomoći dodijeljene privrednom subjektu Autobuska stanica DOO, od strane Opštine Nikšić po osnovu Zaključka br. 02-301-4625 od 04.01.2022. godine; Zaključka br. 02-031-413 od 02.02.2022. godine; Zaključka br. 02-301-804/1 od 02.03.2022. godine; Zaključka br. 02-301-1358 od 01.04.2022. godine; Zaključka br. 02-301-1775 od 04.05.2022. godine; i Zaključka br. 02-301-2106 od 01.06.2022. godine, sa Zakonom.

Istim rješenjem (stav II dispozitiva) naloženo je Opštini Nikšić, da se u roku od 15 (petnaest) dana od dana prijema prednje navedenog rješenja, izjasni o činjenicama i informacijama koje ukazuju na nezakonitost potencijalne državne pomoći rješenja i dostavi sve podatke i informacije potrebne za ispitivanje usklađenosti potencijalne državne pomoći sa Zakonom.

Dodatno, saglasno članu 23 stav 1 Zakona, usljed sumnje da je dodijeljena nezakonita državna pomoć, Agencija je Rješenjem br. UPI-01-430/23-82/2 od 22.11.2023. godine (stav III dispozitiva), naložila Opštini Nikšić da, odmah po prijemu tog rješenja, privremeno obustavi dodjelu sredstava državne pomoći privrednom subjektu Autobuska stanica DOO, do odlučivanja Agencije o usklađenosti potencijalne državne pomoći sa Zakonom.

II PREDUZETE RADNJE U ISPITNOM POSTUPKU

U odnosu na nalog iz stava II dispozitiva Rješenja br. UPI-01-430/23-82/2 od 22.11.2023. godine, Opština Nikšić (Sekretarijat za finansije, razvoj i preduzetništvo) se izjasnila podneskom br.06-031-3254/1 od 01.12.2023. godine, evidentiranim kod Agencije pod br.UPI-05-430/23-82/3 od 08.12.2023. godine u kojem je, između ostalog, navedeno je da je Opština Nikšić na ime pomoći za prevazilaženje teške finansijske situacije u aktuelnoj pandemiji COVID-19, a u cilju održavanja tekuće likvidnosti navedenog privrednog subjekta, kako bi isto moglo izmirivati svoje tekuće izdatke u 2022. godini isplatila iznos od 56.091,74 eura. Takođe, navodi se da je Opština Nikšić je na ime pomoći za prevazilaženje teške finansijske situacije u aktuelnoj pandemiji COVID-19, a u cilju održavanja tekuće likvidnosti u DOO "Autobuska stanica" Nikšić u 2020. godini isplatila iznos od 102.284,31 eura, a u 2021. godini iznos od 89.409,57 eura, te da su blagovremeno dostavili svu potrebnu dokumentaciju Agenciji i to Obrazac 1 (Prijava za državnu pomoć), Prijava za privremeni okvir državne pomoći u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenja COVID-19 i prijavljenje u Registar državne pomoći za COVID-19 za 2020. i 2021. godinu. Dalje je istaknuto da je Opština Nikšić prema Rješenju Agencije br. UPI-01-430/21-151/4 u 2022. godini, izvršila unos dodijeljene državne pomoći privrednom subjektu DOO „Autobuska stanica“ Nikšić, čiji je osnivač opština po predmetnim zaključcima u ukupnom iznosu od 56.091,74 u Registar državne pomoći za COVID-19, te da je ista u Registru prihvaćena od strane Agencije, jer ista nije mogla biti unešena u Registar državne pomoći za COVID-19 bez unosa broja Rješenja Agencije, koje predstavlja obavezno polje prilikom unosa dodijeljene pomoći. U konačnom se navodi da Opština Nikšić u toku 2023. godine privrednom subjektu DOO „Autobuska stanica“ Nikšić, čiji je osnivač, nije vršila uplate na ime dodjele državne pomoći za prevazilaženje teške finansijske situacije u aktuelnoj pandemiji COVID-19, te da ista neće isplaćivati shodno dostavljenom Rješenju Agencije br. UPI-01-430/23-82/2 od 22.11.2023. godine. U prilogu navedenog podneska je dostavljena izmijenjena Prijava

za privremeni okvir za mjere državne pomoći u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenja COVID-19 (u daljem tekstu: „**Prijava za privremeni okvir**“).

Agencija je u skladu sa članom 22 stav 1 Zakona, uputila Opštini Nikšić Zahtjev za dostavu podataka br. UPI-05-430/23-82/4 od 22.12.2023. godine. U odnosu na podatke tražene navedenim zahtjevom, od strane Opštine Nikšić (Sekretarijat za finansije, razvoj i preduzetništvo) je elektronskim putem dostavljen podnesak br. 06-031-3254/3 od 28.12.2023. godine, evidentiran kod Agencije pod br. UPI-05-430/23-82/5 od 29.12.2023. godine, u kojem se u bitnom navodi da je unos dodijeljene pomoći po predmetnim zaključcima u Registar državne pomoći COVID-19 izvršio službenik Sekretarijata za finansije, razvoj i preduzetništvo opštine Nikšić, koji se izjasnio da je u 2022. godini izvršio unos dodijeljene državne pomoći privrednom subjektu Autobuska stanica DOO u ukupnom iznosu od 56.091,74 eura u Registar državne pomoći COVID-19, nakon neposrednog kontakta sa službenikom Agencije od kojeg je dobio broj Rješenja UPI-01-430/22-151/4, a koji predstavlja obavezno polje prilikom unosa dodijeljene pomoći u predmetni Registar, jer u toku 2023. godini nije mogao pristupiti Registrima državne pomoći (de minimis i COVID-19), kako bi unio dodijeljenu pomoć u 2023. godini u De minimis registar iz razloga što je od strane Agencije u Registru promijenjena šifra u odnosu na 2022. godinu, dok je korisničko ime ostalo nepromijenjeno, te je isti stupio u kontakt sa službenikom Agencije koji mu je dao novu šifru koju je dodijelila Agencija, kako bi isti mogao izvršiti unos dodijeljene pomoći. Uzimajući u obzir izjašnjenje službenika Sekretarijata za finansije, razvoj i preduzetništvo Opštine Nikšić, Opština Nikšić je u konačnom zamolila Agenciju da utvrdi sve neophodne činjenice i okolnosti, a sve u cilju pravilnog i potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja u pokrenutom ispitnom postupku od strane Agencije.

S obzirom na prednje iznijete navode, službenik Agencije koji je raspoređen na poslovima vođenje svih registara Agencije je dao izjavu na Zapisnik br. UPI-05-430/23-82/6 od 11.01.2024. godine, te u bitnom izjavio da je bio u komunikaciji sa službenikom Opštine Nikšić, kada je isti vršio unos podataka dodijelje državne pomoći u svrhu podrške ekonomiji u aktuelnoj pandemiji COVID-19, kojom prilikom mu je ukazao da je potrebno da svako polje tog registra bude popunjeno, te da je potrebno popuniti i polje koje se odnosi broj rješenja Agencije i dao službeniku Opštine Nikšić podatak o broju posljednjeg rješenja Agencije kojim je ocijenjena državna pomoć koju je dodijelila Opština Nikšić, jer isti nije znao koji je broj rješenja, te da je službenik Opštine Nikšić unio podatke u sva predviđena polja u Registar državne pomoći COVID-19 i nakon što je utvrdio da su sva polja popunjena, prihvatio je unos podataka i nije bio u saznanju da se radi o državnoj pomoći koja je dodijeljena na osnovu zaključaka koji nijesu ocijenjeni od strane Agencije. Dalje je izjavljeno da, prema softveru koji se primjenjivao u vrijeme unosa podataka, ovlašćena lica za unos podataka su ručno unosila podatke za svaku dodijeljenu državnu pomoć. U konačnom, ukazano je da je dužnost davalaca državne pomoći, odnosno lica ovlašćenih za unos podataka u registre Agencije, da vode računa o tačnosti i istinitosti podataka koje unose, te da ostali navodi nijesu u vezi sa unosom ovih podataka u registar, te je

priložen izvod iz Registra državne pomoći COVID-19 za nalog davaoca državne pomoći Opština Nikšić, sa podacima o državnoj pomoći dodijeljenoj korisniku Autobuska stanica DOO.

U daljem toku postupka, Agencija je na osnovu člana 111 Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17) (u daljem tekstu: „**Zakon o upravnom postupku**“), donijela Obavještenje o rezultatima ispitnog postupka br. UPI-05-430/23-82/7 od 12.01.2024. godine, koje je putem pošte uredno dostavljeno Opštini Nikšić dana 15.01.2024. godine.

III OPIS MJERA

Mjere koje je Agencija u ovom ispitnom postupku cijenila sa aspekta Zakona, jesu mjere dodijeljene od strane Opštine Nikšić, po osnovu Zaključka br. 02-301-4625 od 04.01.2022. godine; Zaključka br. 02-031-413 od 02.02.2022. godine; Zaključka br. 02-301-804/1 od 02.03.2022. godine; Zaključka br. 02-301-1358 od 01.04.2022. godine; Zaključka br. 02-301-1775 od 04.05.2022. godine; i Zaključka br. 02-301-2106 od 01.06.2022. godine (u daljem tekstu: „**Mjere**“).

U Prijavi za privremeni okvir je navedeno da je pandemija zaraze korona virusa izazvala situaciju koja se negativno odrazila na likvidnost privrednih društava od opšteg interesa za Opštinu Nikšić, a jedno od takvih je i privredno društvo Autobuska stanica DOO, čiji je osnivač Opština Nikšić, a čija je djelatnost pružanje staničnih usluga u međugradskom autobuskom prevozu.

Predsjednik Opštine Nikšić je donio Zaključak br. 02-031-4625 od 04.01.2022. godine, da se Autobuskoj stanici DOO uplati iznos od 11.958,06 eura iz Budžeta Opštine Nikšić za 2021. godinu.

Predsjednik Opštine Nikšić je donio Zaključak br. 02-031-413 od 02.02.2022. godine, da se Autobuskoj stanici DOO uplati iznos od 9.758,07 eura iz Budžeta Opštine Nikšić za 2021. godinu.

Predsjednik Opštine Nikšić je donio Zaključak br. 02-031-804/1 od 02.03.2022. godine, da se Autobuskoj stanici DOO uplati iznos od 9.339,55 eura iz Budžeta Opštine Nikšić za 2022. godinu.

Predsjednik Opštine Nikšić je donio Zaključak br. 02-031-1358 od 01.04.2022. godine, da se Autobuskoj stanici DOO uplati iznos od 8.638,75 eura iz Budžeta Opštine Nikšić za 2022. godinu.

Predsjednik Opštine Nikšić je donio Zaključak br. 02-031-1775 od 04.05.2022. godine, da se Autobuskoj stanici DOO uplati iznos od 8.396,45 eura iz Budžeta Opštine Nikšić za 2022. godinu.

Predsjednik Opštine Nikšić je donio Zaključak br. 02-031-2106 od 01.06.2022. godine, da se Autobuskoj stanici DOO uplati iznos od 8.000,86 eura iz Budžeta Opštine Nikšić za 2022. godinu.

Predmetni zaključci su donijeti u skladu sa pojedinačnim zahtjevima Autobuske stanice DOO. Agencija je izvršila uvid u zahtjeve Autobuske stanice DOO, kako slijedi: Zahtjev evidentiran kod Opštine Nikšić na dan 30.12.2021. godine; Zahtjev evidentiran kod Opštine Nikšić na dan 01.02.2022. godine; Zahtjev evidentiran kod Opštine Nikšić na dan 01.03.2022. godine; Zahtjev evidentiran kod Opštine Nikšić na dan 01.04.2022. godine; Zahtjev evidentiran kod Opštine Nikšić na dan 29.04.2022. godine; Zahtjev evidentiran kod Opštine Nikšić na dan 31.05.2022. godine. U svim zahtjevima se u bitnom navodi da su prisutni problemi u poslovanju ovog privrednog društva, i da je pored toga što je u određenoj mjeri uspostavljen drumski saobraćaj, domaći u procentu od oko 85%, međunarodni saobraćaj gotovo sveden na minimum, i to kao posljedice pandemije COVID-19, koje su i dalje prisutne kada je u pitanju promet i transport putnika.

Agencija je naročito imala u vidu da je Opština Nikšić u Obrascu 1, kao i u Prijavi za privremeni okvir, navela da prijava ne sadrži povjerljive podatke.

Kratak opis cilja mjere pomoći

Prema navodima iz Obrasca 1, u konkretnom slučaju se radi o mjerama pomoći za prevazilaženje teške finansijske situacije izazvane pojavom korona virusa u Autobuskoj stanici DOO, čiji je osnivač Opština Nikšić, te da je cilj pomoći održavanje tekuće likvidnosti kako bi na taj način Autobuska stanica DOO mogla izmirivati svoje tekuće izdatke (bruto zarade i doprinose na teret poslodavca, ostala lična primanja, rashode za materijal i usluge i druge dospelje obaveze).

Instrument dodjele državne pomoći

U Obrascu 1, navedeno je da državna pomoć podrazumijeva subvencije - direktna bespovratna sredstva.

Budžet i trajanje pomoći

Kako je navedeno u Obrascu 1, izvor finansiranja je budžet opštine.

Uvidom u tekst predmetnih zaključaka, te prema navodima Opštine Nikšić iz Prijave za privremeni okvir, ukupni iznos Mjera iznosi 56.091,74 eura. Takođe, svakim zaključkom je preciziran iznos pomoći koja se daje po osnovu istog.

U Obrascu 1 su navedeni datumi isplata u tranšama, i to: 04.01.2022. godine; 03.02.2022. godine; 02.03.2022. godine; 04.04.2022. godine; 04.05.2022. godine; i 02.06.2022. godine. Pored navedenog, da se pomoć dodjeljuje zaključno sa 30.06.2022. godine, Opština Nikšić je potvrdila u tački 3. Odjeljka II: Dodatne informacije Prijave za privremeni okvir.

Korisnik državne pomoći

Kako je navedeno u Obrascu 1, korisnik je Autobuska stanica DOO.

Kumulacija

Agencije je uzela u obzir da u cilju suzbijanja negativnih posljedica po ekonomiju, izazvanih pandemijom virusa COVID-19, državna pomoć je dodjeljivana sa različitih nivoa. Opština Nikšić je u Prijavi za privremeni okvir, potvrdila da se poštuju maksimalni ukupni iznosi pomoći po preduzeću (bruto, odnosno prije odbijanja poreza ili drugih naknada).

Praćenje i izvještavanje

Opština Nikšić se tačkom 3. Odjeljka I: Opšte informacije Prijave za privremeni okvir, obavezala na poštovanje svih odredbi vezanih za praćenje i izvještavanje iz Odjeljka 4 Privremenog okvira za mjere državne pomoći u svrhu podrške ekonomiji u aktuelnoj pandemiji COVID-19, koji se u Crnoj Gori primjenjuje kao Prilog 7D Pravilnika o Listi pravila državne pomoći („Sl. list CG“, br. 35/14, 2/15, 38/15, 20/16, 33/20, 38/20, 53/20, 98/20, 130/20, 44/21, 107/21, 131/21, 15/22, 52/22, 34/23, 57/23 i 115/23).

IV DRŽAVNA POMOĆ

Agencija je analizirala ispunjenosti kriterijuma iz člana 107 (1) Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, odnosno člana 2 Zakona i zaključila da predmetni zaključci sadrže osnove za dodjelu državne pomoći:

- 1) finansijska pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore, budžeta opštine, odlukom nadležnog organa opštine, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;
- 2) pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
- 3) finansijska pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mjesta poslovanja ili mjesta registracije, ili je namijenjena jednom privrednom društvu; i
- 4) pomoć koja ugrožava konkurenciju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Polazeći od zakonske definicije državne pomoći, nakon uvida u spise predmeta, a vodeći računa o svojim ranije donijetim odlukama u istovjetnim upravnim stvarima, naročito u pravosnažnom Rješenju br. 01-718/5 od 24.12.2020. godine i pravosnažnom Rješenju br. UPI-01-430/22-151/4 od 01.04.2022. godine, u kojima je utvrđeno da istovjetne mjere koje je dodijelila Opština Nikšić predstavljaju državnu pomoć, Agencija je zaključila da Mjere predstavljaju državnu pomoć u smislu člana 2 Zakona.

Na osnovu navoda iz podneska Opštine Nikšić, evidentiranog kod Agencije pod br. UPI-05-430/23-82/5 od 29.12.2023. godine, koji se odnose na izjašnjenje službenika Sekretarijata za finansije, razvoj i preduzetništvo Opštine Nikšić i izjave službenika Agencije, koji je raspoređen na poslovima vođenje svih registara Agencije na Zapisnik br. UPI-05-430/23-82/6 od 11.01.2024. godine, u vezi sa podacima o Mjerama, koji su unešeni u Registar državne pomoći COVID-19 Agencije¹, zaključuje se da Mjere nijesu bile prethodno ocijenjenje, te da je Opština Nikšić pogrešno unijela podatke, na način što je u polje tog registra, koje se odnosi na rješenje Agencije, naveden broj rješenja Agencije kojim nijesu ocijenjene Mjere, a što Opština Nikšić nije osporila. Takođe, Agencija je izvršila i uvid u spise predmeta poslovne oznake br. UPI-01-430/21-151, kako. Iz prednje iznijetog proizilazi da je Agencija Rješenjem br. UPI-01-430/21-151/4 od 01.04.2022. godine, ocijenila Odluku o mjerama podrške građanima i privrednim subjektima na teritoriji Opštine Nikšić radi ublažavanja posljedica koronavirusa („Sl. list CG-opštinski propisi”, br. 45/20); Zaključak Opštine Nikšić br. 02-031-362/2 od 01.02.2021. godine; i Zaključak Opštine Nikšić br. 02-031-2927/1 od 31.12.2020. godine. Predmet postupka koji je okončan prednje navedenim rješenjem je bio preciziran i Rješenjem br. 05-430/21-136/4 od 22.12.2021. godine, kojim je pokrenut postupak u toj upravnoj stvari. Međutim, Opština Nikšić je u Registru državne pomoći COVID-19 unijela podatke prema kojima se Rješenje br. UPI-01-430/21-151/4 odnosi takođe i na odluke davaoca državne pomoći koje nijesu bile predmet tog rješenja (Zaključak br. 02-301-4625; Zaključak br. 02-031-413; Zaključak br. 02-301-804/1; Zaključak br. 02-301-1358; Zaključak br. 02-301-1775; i Zaključak br. 02-301-2106). Posljedično, nesporno je da je predmetna državna pomoć dodijeljena bez prethodne prijave ili prije odlučivanja Agencije o usklađenosti te državne pomoći sa Zakonom.

V OCJENA USKLAĐENOSTI DRŽAVNE POMOĆI

Na osnovu člana 107 stav 3 tačke (b) Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, Evropska komisija može objaviti da su s unutrašnjim tržištem spojive podrške „za otklanjanje ozbiljnih poremećaja u privredi neke države članice“. U tom kontekstu sudovi Unije presudili su da poremećaji moraju uticati na cijelu privredu ili važan dio

¹ Shodno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o državnoj pomoći („Sl. list CG“, br. 85/22), evidencija o državnoj pomoći vodi se u elektronskom obliku i nalazi se na internet stranici organa nadležnog za poslove konkurencije, odnosno Agencije (<https://registri.azzk.me/>).

privrede dotične države članice, a ne samo na jednu njenu regiju ili dio njenog državnog područja. To je u skladu s potrebom strogog tumačenja svih izuzetnih odredbi, kao što je član 107 stav 3 tačka (b) Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (Presuda Suda u zajedničkim predmetima T-132/96 i T-143/96, Freistaat Sachsen, Volkswagen AG i Volkswagen Sachen GmbH protiv Evropske komisije, ECLI:EU:T:1999:326, tačka 167). To tumačenje Evropska komisija dosljedno primjenjuje pri donošenju odluka. S obzirom na uticaj pandemije bolesti COVID-19 na sve države članice i uticaj mjera ograničavanja koje su države članice preduzele na privredna društva, Evropska komisija smatra da su državne podrške opravdane i da se tokom ograničenog razdoblja mogu proglasiti kompatibilnim s unutašnjim tržištem na osnovu člana 107 stav 3 tačke (b) Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, kako bi se nadoknadio manjak likvidnosti s kojim su suočena privredna društva i osiguralo da poremećaji koje je prouzrokovala pandemija COVID-19 ne ugroze njihovu održivost.

Saglasno tački 110. a. Privremenog okvira za mjere državne pomoći u svrhu podrške ekonomiji u aktuelnoj pandemiji COVID-19, a u skladu sa Obavještenjem Komisije o utvrđivanju pravila koja se primjenjuju na ocjenu nezakonite državne pomoći (SL C 119, 22.5.2002, str. 22), Agencija na neprijavljene pomoći (nezakonite državne pomoći u smislu člana 5 stav 2 Zakona), primjenjuje odredbe ovog Saopštenja - Privremenog okvira, ako je pomoć dodijeljena nakon 1. februara 2020. godine. Kako je utvrđeno da su Mjere dodijeljene nakon 01.02.2020. godine, iste su cijanjene u skladu sa Privremenim okvirom za mjere državne pomoći u svrhu podrške ekonomiji u aktuelnoj pandemiji COVID-19 (u daljem tekstu: „**Privremeni okvir**“), koji se u Crnoj Gori primjenjuje kao Prilog 7D u Pravilnika o Listi pravila državne pomoći („Sl. list CG“, br. 35/14, 2/15, 38/15, 20/16, 33/20, 38/20, 53/20, 98/20, 130/20, 44/21, 107/21, 131/21, 15/22, 52/22, 34/23, 57/23 i 115/23) (u daljem tekstu: „**Pravilnik**“). Pravilnik čini lista pravila utvrđenih regulativama Evropske komisije, Evropskog Savjeta, Evropskog Parlamenta i prakse Evropskog suda koja se primjenjuju na državnu pomoć

U tački 3. Privremenog okvira je navedeno da raznim mjerama ograničavanja koje su države članice donijele, kao što su mjere ograničavanja socijalnih kontakata i putovanja, karantina i zatvaranja, trebalo bi, koliko god je to mogude, skratiti i ograničiti trajanje udara. Te mjere imaju trenutni učinak na potražnju i ponudu i pogađaju privredna društva i zaposlene, posebno u zdravstvu, turizmu, kulturi, maloprodaji i saobraćaju. Osim direktnih posljedica na mobilnost i trgovinsku razmjenu, pandemija COVID-19 sve više utiče i na privredna društva u svim sektorima, mala, srednja i velika.

Tačkom 15. Privremenog okvira, propisano je da na osnovu člana 107 stav 2 tačka (b) Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, države članice mogu nadoknaditi štetu koja je nastala zbog pandemije i direktno je njome uzrokovana privrednim društvima u sektorima koji su posebno pogođeni pandemijom (npr. saobraćaj, turizam, kultura, ugostiteljstvo i maloprodaja) i/ili organizatorima otkazanih događanja. Države članice

mogu prijaviti takve mjere za nadoknadu štete i Evropska komisija će ih direktno ocijeniti na osnovu člana 107 stav 2 tačka (b) Ugovora o funkcionisanju Evropske unije.

Evropska komisija je utvrdila dodatne privremene mjere državne pomoći koje smatra usklađenim na osnovu člana 107 stav 3 tačka (b) Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, koje se mogu vrlo brzo odobriti nakon što ih prijavi predmetna država članica. Osim toga, i dalje je moguće obavještanje o alternativnom pristupu - šemama pomoći i pojedinačnim mjerama. Cilj Privremenog okvira je utvrditi okvir kojim se državama članicama omogućuje otklanjanje problema sa kojima se privredna društva trenutno suočavaju, a istovremeno održati cjelovitost unutrašnjeg tržišta Evropske unije i osigurati ravnopravno tržišno takmičenje (tačka 16. Privremenog okvira).

S obzirom na to da je utvrđeno da su ispunjeni uslovi iz člana 107 (1) Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, Agencija je u daljem postupku ocjene cijnila usklađenost Mjera sa Privremenim okvirom. Mjere su analizirane kroz sva četiri kriterijuma sadržana u tački 22. Privremenog okvira.

a) Ukupni iznos pomoći ne prelazi 1.200.000,00 eura po privrednom društvu. Pomoć se može dodijeliti u obliku direktnih bespovratnih sredstava, poreskih olakšica i povoljnijih uslova plaćanja ili u drugim oblicima, kao što su otplate, jemstva, zajmovi i vlasnički kapital, pod uslovom da ukupna nominalna vrijednost takvih mjera ne prelazi ukupnu gornju granicu od 1.200.000,00 eura po korisniku (svi iznosi moraju biti bruto iznosi, tj. prije odbitka poreza ili drugih troškova). S obzirom na broj korisnika državne pomoći i projektovani budžet za realizaciju Mjera, Agencija je zaključila da državna pomoć nije prešla najviši dozvoljeni iznos pomoći. Međutim, pandemija COVID-19 je ozbiljna javna zdravstvena kriza koja je pogodila ekonomiju u cijelosti, a zaraženih je bilo u svim dijelovima države Crne Gore, te je postojala koordinirana ekonomska intervencija više davalaca državne pomoći, sa različitih nivoa vlasti. Kako bi se osiguralo poštovanje ukupne gornje granice (od 1.200.000,00 eura po korisniku), Agencija je posebnu pažnju posvetila činjenici da se Opština Nikšić u Prijavi za privremeni okvir obavezala na primijenu načela kumulacije i poštovanje ograničenja sadržanih u Privremenom okviru. Takođe, Opština Nikšić je u svom izjašnjenju iz podneska evidentiranog kod Agencije pod br. UPI-05-430/23-82/3 od 08.12.2023. godine, navela da je ta opština na ime pomoći za prevazilaženje teške finansijske situacije u aktuelnoj pandemiji COVID-19, a u cilju održavanja tekuće likvidnosti u Autobuske stanice DOO u 2020. godini isplatila iznos od 102.284,31 eura, a u 2021. godini iznos od 89.409,57 eura.

b) Pomoć se dodjeljuje s procijenjenim iznosom sredstava. Agencija je imala u vidu da je tačkom 16. Privremenog okvira propisan alternativni pristup šemama pomoći i pojedinačnim mjerama. Takođe, ispitujući da li je u konkretnom slučaju procijenjen iznos sredstava, uvidom u predmetne zaključke, Agencija je utvrdila da je ukupni iznos pomoći Mjera procijenjen prije dodjele pomoći. Takođe, Agencija je vodila

računa o ranijim odlukama koje je donijela u bitno istovjetnim upravnim stvarima, a naročito u pravosnažnom Rješenju br. 01-718/5 od 24.12.2020. godine (u postupku po prijavi državne pomoći od strane Opštine Nikšić, a u vezi sa dodjelom državne pomoći u svrhu podrške ekonomiji u aktualnoj pandemiji COVID-19 Autobuskoj stanici DOO) i u pravosnažnom Rješenju br. UPI-01-430/22-151/4 od 01.04.2022. godine (u slučaju ispitnog postupka utvrđivanja usklađenosti državne pomoći dodijeljene od strane Opštine Nikšić, a u vezi sa dodjelom državne pomoći u svrhu podrške ekonomiji u aktualnoj pandemiji COVID-19 Autobuskoj stanici DOO).

c) Pomoć se ne može dodijeliti privrednim društvima koja su već bila u problemima na dan 31. decembra 2019. godine, kako je definisano u članu 2 tačka 18. Regulative Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašavanju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora) (u daljem tekstu: „**Regulativa**“), koja se u Crnoj Gopri primjenjuje kao Prilog 7A Pravilnika. Svako upućivanje u Privremenom okviru na definiciju „privrednog društva u poteškoćama” iz člana 2 tačke 18 Regulative tumači se kao upućivanje na definicije iz člana 2 tačke 14 Uredbe (EU) br. 702/2014 i člana 3 tačke 5 Uredbe 1388/2014). Na ispunjenost ovog uslova, odnosno poštovanje ovog pravila, Opština Nikšić se obavezala tačkom 3. Opšte potvrde i obaveze Prijave za privremeni okvir, tako što je potvrdila da pomoć koja se dodjeljuje nije dostupna privrednim društvima koja su već bila u poteškoćama (u značenju Regulative) na dan 31. decembar 2019. godine. Isto je konstatovano i u pravosnažnom Rješenju br. 01-718/5 od 24.12.2020. godine i pravosnažnom Rješenju br. UPI-01-430/22-151/4 od 01.04.2022. godine, u postupcima u kojima se Opština Nikšić takođe obavezala na prednje navedeno.

d) Pomoć se dodjeljuje najkasnije do 30. juna 2022. godine. U Obrascu 1 i Prijavi za privremeni okvir, Opština Nikšić je opredijelila isplatu predmetne državne pomoći u tranšama, i to: 04.01.2022. godine; 03.02.2022. godine; 02.03.2022. godine; 04.04.2022. godine; 04.05.2022. godine; i 02.06.2022. godine, te je navedeno da se državna pomoć dodjeljuje zaključno sa 30.06.2022. godine. Kako je u skladu sa Privremenim okvirom predviđeno da se državna pomoć može dodjeljivati najkasnije do 30.06.2022. godine, to je Opština Nikšić u odnosu na Mjere ispunila i uslov koji se odnosi na trajanje državne pomoći.

VI ZAKLJUČAK

Uzimajući u obzir navode Opštine Nikšić u dostavljenoj dokumentaciji, Agencija nalazi da su ispunjeni kriterijumi za ocjenu da su Mjere u skladu sa unutrašnjim tržištem na osnovu člana 107 stav 3 tačka (b) Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, odnosno sa kriterijumima i ograničenjima sadržanim u Privremenom okviru koji se u Crnoj Gori primjenjuje kao Prilog 7D Pravilnika, pa je odlučeno kao u stavu I dispozitiva ovog rješenja, uz naložena zaduženja iz stava II dispozitiva ovog rješenja.

S obzirom na činjenicu da član 11 stav 2 Zakona precizira da je za istinitost i tačnost podataka navedenih u prijavi državne pomoći odgovoran podnosilac prijave, Agencija će prilikom ocjene predmetne mjere uzeti u obzir odgovornost davaoca državne pomoći (kao podnosioca prijave državne pomoći) u odnosu na podatke i informacije sadržane u dokumentaciji dostavljenoj od strane Opštine Nikšić. Takođe, Agencija je ovo rješenje zasnovala na podacima i dokumentaciji je dostavila Opština Nikšić, s obzirom na član 18 Zakona, na osnovu kog Agencija ima nadležnost da po službenoj dužnosti poništi rješenje donijeto na osnovu neistinitih i netačnih podataka i pokrene ispitni postupak.

U svrhu poštovanja svih pravila i ograničenja iz Privremenog okvira i ispravke pogrešno unijetih podataka u Registar državne pomoći COVID-19, Agencija je stavom II dispozitiva ovog rješenja zadužila Opštinu Nikšić na konkretna postupanja i to:

1. na svojoj internet stranici objaviti relevantne informacije o državnoj pomoći iz stava I dispozitiva ovog rješenja;
2. osigurati vođenje detaljne evidencije koja sadrži sve informacije potrebne kako bi se utvrdilo da su ispunjeni propisani uslovi i ta evidencija mora se čuvati 10 godina nakon dodjele državne pomoći i na zahtjev dostaviti Agenciji za zaštitu konkurencije;
3. državnu pomoć iz stava I dispozitiva ovog rješenja ispravno unijeti u Registar državne pomoći COVID-19.

Shodno tački 107. Privremenog okvira, Agencija može zatražiti dodatne informacije o dodijeljenim državnim pomoćima kako bi provjerila jesu li se poštovali uslovi utvrđeni u ovom rješenju.

Agencija je Obavještenje o rezultatima ispitnog postupka br. UPI-05-430/23-82/7 od 12.01.2024. godine uredno dostavljeno Opštini Nikšić putem pošte dana 15.01.2024. godine i odredila rok za izjašnjenje tri (3) dana od dana prijema istog obavještenja. Kako se Opština Nikšić nije izjasnila u ostavljenom roku, Agencija je shodno odredbi člana 112 stav 3 Zakona o upravnom postupku, donijela ovo rješenje bez izjašnjenja Opštine Nikšić.

Uputstvo o pravnoj zaštiti: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda Crne Gore u roku od 20 dana od prijema rješenja.

**PREDSJEDNIK SAVJETA
Dragan Damjanović**

Dostavljeno:

- Opštini Nikšić, Njegoševa br. 18, 81400 Nikšić, Crna Gora,
- u spise predmeta i
- a/a.